gemeente Twenterand

Kader ten behoeve van de inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid binnen de gemeente Twenterand

2026

Inhoudsopgave

1. Aanleiding 2

Inbedden van ervaring; Het waarom 2

Ervaring als kennisbron; functie en vorm 4

Ervaring inzetten; rol en functie 7

Inzet in gemeente Twenterand: beleidsbeïnvloeding 9

Kaders 10

Denkrichting gemeente facilitering 12

Beleidsterreinen voor inzet 12

Motie ervaringsdeskundigheid richting armoede en schulden. 14

Bijlage 1; motie inzet ervaringsdeskundigen en ervaringskennis 14

Bronnen 17

1. Aanleiding

De gemeente Twenterand erkent ervaring als een waardevolle bron om beleid en dienstverlening beter aan te laten sluiten op de leefwereld van inwoners. Mensen die ervaring hebben met maatschappelijke uitdagingen zoals schulden, verslaving, lage basisvaardigheden etc., beschikken over unieke inzichten en kennis. Ook de gemeenteraad van gemeente Twenterand erkent dit. De raad heeft tijdens de Algemene Beschouwingen in juli 2024 de motie 'Inzet ervaringsdeskundigen en ervaringskennis' aangenomen (bijlage 1). Deze motie verzoekt het college om ervaringsdeskundigen en ervaringskennis als pilot voor de duur van twee jaar in te zetten op het gebied van armoede- en schuldenbestrijding. De raad heeft hiervoor €50.000 per jaar vrijgemaakt.

Hoewel de motie zich richt op één specifiek beleidsterrein, is de inzet van ervaringskennis en -deskundigheid op meerdere terreinen binnen het sociaal domein actueel. Er is dan ook behoefte aan een kader voor meerdere beleidsterreinen. Daarom wordt in deze notitie met de inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid niet enkel gericht op de uit te voeren motie maar wordt er gekozen voor een overkoepelende visie die geldt voor meerdere beleidsterreinen. Zo wordt voorkomen dat de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen elk beleidsterrein afzonderlijk wordt aangevlogen.

In deze notitie worden de kaders uitgewerkt van hoe ervaringen ingezet kunnen worden om zowel de kwaliteit van dienstverlening als de effectiviteit van gemeentelijk beleid van gemeente Twenterand te vergroten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de inzet van ervaringen op functie en in rol.

Inbedden van ervaring; Het waarom

In dit kader worden drie vormen van ervaring onderscheiden:
ervaring, ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid. Het verschil tussen deze vormen zit onder andere in de mate waarin iemand in staat is om te reflecteren op eigen ervaringen en er met enige ruimte en openheid naar te kijken. In een later hoofdstuk wordt dieper ingegaan op dit onderscheid. Het is van belang om deze verschillen goed te begrijpen, omdat ze invloed hebben op de effectiviteit waarmee ervaring, ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid kunnen worden ingezet in beleid en praktijk. Beleid is het meest effectief als het aansluit op de dagelijkse realiteit van inwoners. Mensen die ervaring hebben met gemeentelijke dienstverlening of maatschappelijke uitdagingen zoals schulden of verslaving, kunnen

waardevolle inzichten bieden. Door deze ervaring te combineren met vakinhoudelijke en professionele kennis, ontstaat beleid dat beter afgestemd is op de praktijk.

Landelijk wordt ervaringskennis en -deskundigheid steeds vaker erkend als volwaardige kennisbron, naast wetenschappelijke en professionele inzichten (Dermaux et al., 2024). Het benutten van deze kennis vergroot het draagvlak voor beleid en draagt bij aan een inclusieve samenleving waarin verschillende perspectieven worden meegenomen (de Gruijter et al., 2019). Vanuit wettelijke kaders, zoals het VN-verdrag Handicap, heeft de gemeente een verantwoordelijkheid om inclusie vorm te geven. Het actief betrekken van mensen met ervaring, ervaringskennis of ervaringsdeskundigheid sluit hier direct op aan.
In het coalitieakkoord van Twenterand (2022–2026) is uitgesproken dat ervaringsdeskundigheid een grotere rol moet krijgen bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. De uitwerking hiervan is opgepakt, maar vooral een praktisch en algemeen kader ontbreekt nog, evenals een duidelijke afbakening van de beleidsterreinen waarop dit van toepassing is.

Voorbeelden voor de inzet van ervaringskennis/deskundigheid naast armoedebeleid zijn:

- prikkelarme kermis
- basisvaardigheden (laaggeletterdheid)
- verslavingspreventie/-zorg (ook binnen de Wmo ondersteuning),
- wederkerigheid na verblijf in een ggz-instelling
- week van de pleegzorg,
- autismetrefpunt .
- Ixta Noa is ingezet bij het opstellen van de regiovisie Jeugdhulp.

Op gemeentelijke plannen wordt momenteel advies uitgebracht door de adviesraad sociaal domein (hierna: adviesraad). Inwoners die hier zitting in hebben, geven gevraagd en ongevraagd advies over planvorming en beleid in het sociaal domein. Vanwege de ervaringen en kennis die de leden van de adviesraad hebben, hebben zij een waardevolle bijdrage aan het tot stand komen van beleidsplannen, verordeningen etc.

Samenvattend worden mensen met ervaringskennis rechtstreeks door de gemeente ingezet c.q. betrokken maar ook via het voorliggend veld/ de zorgorganisaties. Daarbij komt dat het benutten

van ervaringsdeskundigen soms als subsidieverplichting geldt. De raad heeft overigens per motie (2025/M09) voor het nieuwe inkoopbeleid de inzet van ervaringsdeskundigheid als één van de uitgangspunten op te nemen. Dit is in uitwerking en betekent dus ook meer borging in het voorliggend veld c.q. onze contractpartners.

In de praktijk wordt ervaringsdeskundigheid of ervaringskennis vaak samengevoegd met participatie. Bijvoorbeeld bij de Maatschappelijke Agenda wordt input van inwoners opgehaald. Echter, dit betreft niet altijd ervaringskennis maar meer individuele ervaringen. Niet iedere ervaring is daarom per definitie op zichzelf staand van meerwaarde voor het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. Enkel op collectieve ervaringskennis kan beleid goed vormgegeven worden. Daarom is het nodig om te weten wie over relevante ervaringskennis beschikt en hoe deze effectief kan worden ingezet.

Daarom zijn de volgende vragen richtinggevend:

- In welke functies is ervaringskennis van meerwaarde?
- Welke vormen van ervaring zijn geschikt voor welke doelen?
- Hoe worden inwoners met relevante ervaringskennis bereikt en betrokken?

Deze vragen vormen de basis voor een heldere visie op de inzet van ervaringskennis binnen het sociaal domein van Twenterand.

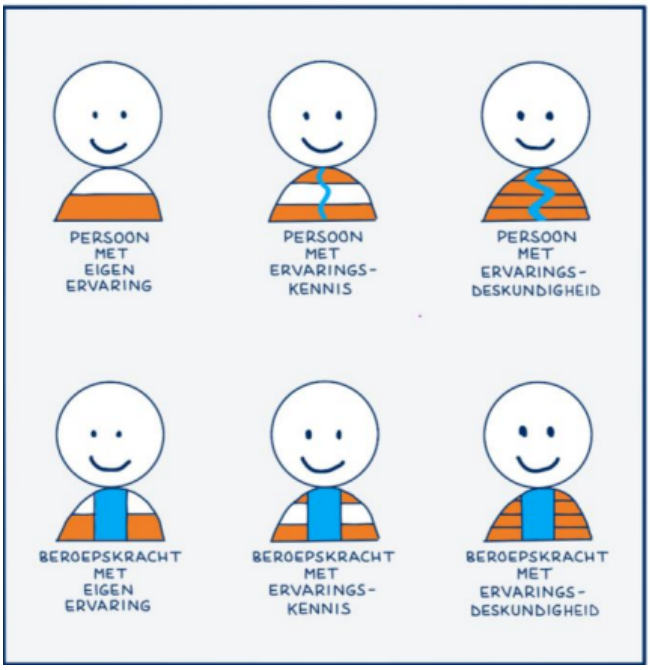
Ervaring als kennisbron; functie en vorm

Ervaringskennis, oftewel de kennis die voortkomt uit persoonlijke ervaringen, vormt een unieke en waardevolle bron van inzicht. Deze kennis staat op gelijke voet met professionele en vakinhoudelijke kennis, maar vraagt om een andere manier van inzetten, afhankelijk van de rol waarin deze wordt toegepast. In de notitie *"Ervaringsdeskundigen in het sociaal domein: wie zijn dat en wat doen ze?"* (Movisie, 2018) worden vijf verschillende rollen onderscheiden waarin mensen met ervaringskennis actief kunnen zijn binnen het sociaal domein:

- Ondersteuner, begeleider, maatje of coach – individueel of in groepsverband.
- **Beleidsbeïnvloeder** – betrokken bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid, zowel bij gemeenten als instellingen.

- **Deskundigheidsbevorderaar** – ervaringskennis toevoegen aan professionele kennis, bijvoorbeeld via scholing of als lid van een professioneel team.
- **Onderzoeker** – bijdragen aan onderzoek met een ervaringsgerichte invalshoek.
- **Initiatiefnemer van vernieuwing** – signaleren van hiaten in het hulpaanbod en ontwikkelen van nieuwe initiatieven, zoals herstelcentra.

De handreiking *"Werken met ervaring als bron van kennis"* (VNG, 2024) beschrijft zes vormen van inzet van ervaring (zie afbeelding 1). In deze handreiking worden ervaring, ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid gedefinieerd. Daarnaast kan een beroepskracht ook deze vormen van ervaring bezitten.

Figuur 1 Diverse vormen inzet ervaringskennis (VNG,2024)

Voor het gebruik van de ervaring is het van belang dat het onderscheid tussen de vormen van belang is. In grote lijnen zijn er drie vormen waarover ook een beroepskracht kan beschikken. Dit maakt uit voor de wijze waarop ervaring, ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid kan worden ingezet.

Er is vaak verwarring tussen ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid. Wanneer is iemand ervaringsdeskundig en wanneer spreken we van ervaringskennis? Het is belangrijk te definiëren

als het uitmaakt voor de functie die iemand bekleedt. In de basis wordt onderstaande definiëring aangehouden. Schematisch geeft afbeelding 2 de verschillen weer.

- Iemand met ervaring heeft ervaring opgedaan met een situatie of belastend probleem dat het leven heeft geraakt of impact heeft gehad. Deze ervaring hoeft nog niet verwerkt te zijn.
- Ervaringskennis ontstaat doordat iemand die ervaring heeft met een individuele beperking, ziekte of gebeurtenis (individuele ervaringskennis) hier met de nodige afstand naar kan kijken en reflecteren. Dan is er sprake van algemene ervaringskennis. Ook kan collectieve ervaringskennis ontstaan door deze individuele ervaringskennis te delen met anderen met ervaringskennis.
- Een ervaringsdeskundige is iemand die op basis van persoonlijke en collectieve ervaringskennis in staat is om deze kennis in welke vorm dan ook door te geven aan anderen. Hiervoor is tevens reflectie op collectieve ervaringskennis nodig.

Figuur 2 Schematische weergave (Timmer, 2009)

Ervaring inzetten; rol en functie

De tabel hieronder geeft de verschillende functies en rollen schematisch weer.

Functie	Doel	Rol	Rol van gemeente
Ervaring	Delen van eigen ervaring zonder verdere verdieping in eigen ervaring.	Eigen verhaal delen. Ervaring voor beleid relevant. Feedback geven op processen.	Bevragen Vrijwillige inzet.
Ervarings-kennis	Er is gereflecteerd op de eigen ervaring. Individuele ervaringskennis Collectieve ervaringskennis	Eigen verhaal delen en daarnaast de reflecties van het collectief delen. Bijdrage aan Beleidsverbetering. Stigma's doen laten afnemen. Vanuit het collectief feedback geven. Meedenken bij casuïstiek.	Kan incidenteel of structureel.
Ervarings-deskundige	Kan reflecteren op individuele en collectieve ervaringskennis	Volwaardige professional Kan training/ voorlichting geven. Input geven op nieuw beleid en reflecteren op bestaand beleid. Meedenken bij casuïstiek	Indien ervarings-deskundige voldoet aan eisen gesteld in de verordeningen/ subsidieverplich-tingen/ contractuele eisen kan vanuit daar financiering plaatsvinden.
Professionele ervarings-deskundig-heid	Collectieve ervaringskennis professioneel inzetten naast eigen professie. Ervaringsdeskundigheid wordt aanvullend ingezet.	Vanuit eigen taak, rol en verantwoordelijk-heid werken. Verder een gelijkwaardige rol als de ervarings-deskundige.	Indien professional voldoet aan eisen gesteld in de verordeningen/ subsidieverplich-tingen/ contractuele eisen kan vanuit daar financiering plaatsvinden.

Figuur 3 Tabel ervaring inzetten

We gaan ervanuit dat mensen die ervaringsdeskundigheid inbrengen voldoende zijn hersteld. Met herstel wordt bedoeld: grip hebben op het leven met een kwetsbaarheid, chronische ziekte of beperking.

Risico's bij de inzet van ervaringsdeskundigen

Het inzetten van ervaringsdeskundigen kan zeer waardevol zijn maar het is cruciaal om de risico's te onderkennen en de inzet zo in te regelen dat de risico's geminimaliseerd worden. Echter, de risico's hangen af van de functie die de persoon bekleedt (beleidsbeïnvloeder, ondersteuner etc). Indien ervaringskennis of ervaringsdeskundigheid door een beroepskracht wordt ingezet zijn er drie valkuilen (Sonneveld, 2022): Grenzen bewaken, onverwerkte kwesties bij de professional en ongepaste zelfonthulling. Een beroepskracht kan ook niet alles delen over de eigen ervaring. Er moet een duidelijk doel zijn voor het delen van de ervaring.

Een van de valkuilen van de inzet van ervaringsdeskundigheid is dat ervaren wordt dat de ervaringsdeskundige te veel vanuit eigen ervaring redeneert en niet vanuit collectieve ervaringskennis mee kan denken. Dit zorgt ervoor dat vooraf duidelijk moet zijn welke competenties de persoon met ervaringsdeskundigheid heeft en wat er verwacht wordt.

Ervaring	Iedereen is welkom als vrijwilliger. Selectie op taak/ competentie door uitvoerende organisatie
Ervaringskennis	Iemand met een ervaring kan deze los zien van de eigen situatie en hier neutraal en objectief op reflecteren. Deze reflectie is van (meer)waarde voor bijvoorbeeld andere mensen met een soortgelijke ervaring, een welzijnsorganisatie of de gemeente.
Ervaringsdeskundigheid	Ervaringsdeskundige moet aanvullende competenties hebben en voldoende kunnen reflecteren op eigen herstel en ervaring. Om ingezet te worden als ervaringsdeskundige is opleiding noodzakelijk.
Professional met ervaringsdeskundigheid	In te zetten wanneer professionele inzet nodig is. Selectie wordt gedaan door opdrachtgever. Eisen of verplichtingen worden gesteld in contractering,

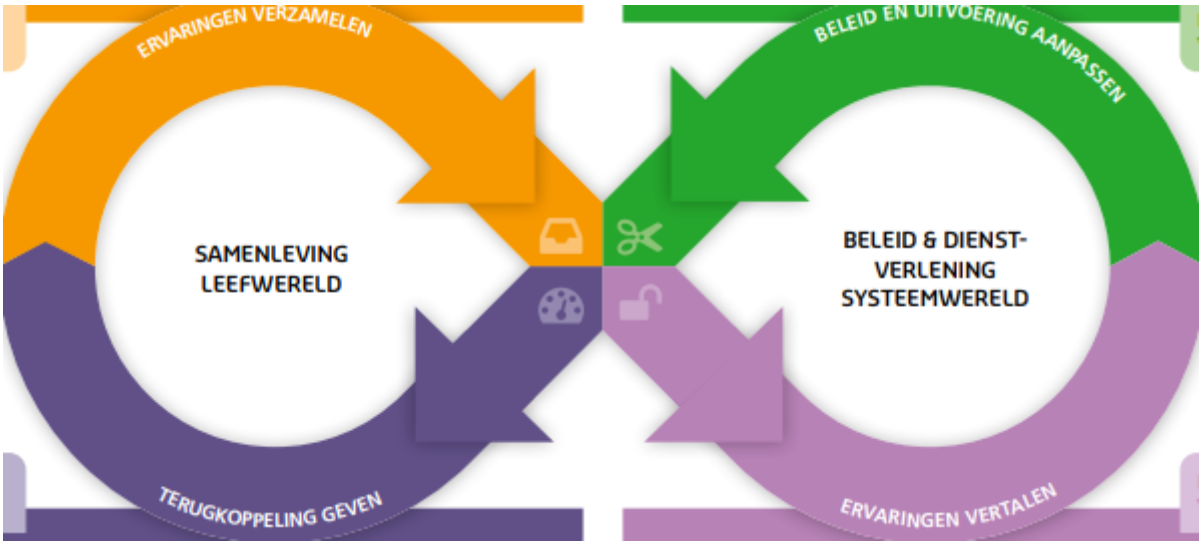
	subsidieregelingen of andere verordeningen/ beleidsregels.

Ervaringsdeskundigheid betekent niet dat alle ideeën/ wensen die leven, worden gegeven gehonoreerd. In de uitvoering hebben we te maken met wettelijke en bestuurlijke kaders. We zijn wel verplicht om gemotiveerd te reageren op de adviezen.

Inzet in gemeente Twenterand: beleidsbeïnvloeding

Het is afhankelijk van het doel van de inzet van ervaring welke vorm van ervaring ingezet wordt; ervaring, ervaringskennis, ervaringsdeskundigheid of professionele ervaringsdeskundigheid. Dit moet per inzet worden afgewogen. Het ophalen van enkele ervaringen kan nuttig zijn. Echter, beleid dient niet afgestemd te worden op een enkele ervaring. Middels collectieve ervaringskennis kan beleid afgestemd worden op een grotere en meer diverse groep. In de handreiking van Movisie 'ervaringskennis in beleid' (2024) wordt ingegaan op hoe ervaringskennis opgehaald kan worden.

In de gemeente Twenterand is de wens om meer ervaringsdeskundigheid in te bedden in de in de evaluatie, het uitvoeren en opstellen van beleid.

Figuur 4 In bovenstaande afbeelding wordt weergegeven hoe ervaringskennis kan worden ingezet in het uitvoeren, evalueren en opstellen van beleid.

Voorbeeld

We vragen aan inwoners wat er nodig in om de (specifieke) doelen uit de Integrale beleidsnota sociaal domein 2023-2026 (hierna: IBN) te bereiken. Deze input wordt meegenomen in de

maatschappelijke agenda. Hierin kunnen inwoners met eigen ervaring dus meedenken. Gepoogd wordt om de inwonersgroep op wie het beleid van toepassing is, te bereiken. Graag willen we inwoners met ervaring op een bepaald gebied mee laten denken in het beleid. Daarnaast is het voor verzamelen van ervaringen van belang dat collectieve ervaringskennis wordt meegenomen.

- Iemand met ervaringskennis kan meedenken hoe processen en communicatieuitingen te optimaliseren. Dit is vanuit (collectieve) ervaringskennis. Ook kan een voorlichting gegeven worden.
- Bij het vormgeven van beleid moet uitgegaan worden van collectieve ervaringskennis zodat het beleid past bij ervaringen van een grote groep inwoners.
- Ervaringen van een groep
- Personamethodiek[1] gebruiken
- Iemand met ervaringsdeskundigheid kan ook input geven op nieuw beleid maar tevens reflecteren op het bestaande beleid vanuit zijn deskundigheid.
- Ook bij de inzet van ervaringsdeskundigen bij beleidsontwikkeling en planvorming is het van belang om hen tijdig te betrekken. Op deze wijze kunnen inzichten vroegtijdig meegenomen worden. Het terugkoppelen van wat met de inzichten is gedaan is daarbij van belang evenals een duidelijke afbakening over welke rol de ervaringsdeskundige kan hebben in het proces.

Kaders

- Ervaringskennis-/ deskundigheid wordt ingezet als de vraagstukken zich hiervoor aandienen. Zo wordt meebewogen met actuele vraagstukken.
- Op basis van de rol of de gewenste inzetbaarheid van een persoon met ervaring wordt bepaald welke vorm van ervaring noodzakelijk is. Vooraf wordt het doel bepaald.
- Bij de wijze waarop een persoon met ervaring beloond wordt en of deze beloond wordt in de vorm van financiering zijn contracten, subsidieverplichtingen en verordeningen leidend.

[1] De **personamethodiek** is een aanpak binnen het sociaal domein waarbij fictieve personen – zogenaamde *persona's* – worden ontwikkeld op basis van gesprekken met vertegenwoordigers uit een specifieke doelgroep. Deze persona's krijgen een naam, gezicht en identiteit, en zijn gebaseerd op echte ervaringen, behoeften en situaties van mensen uit die doelgroep

- Mocht de inzet van ervaringsdeskundigheid op een beleidsterrein wenselijk zijn, dan wordt er een overeenkomst met de deskundige en/of de organisatie gesloten waar diegene werkzaam is. Daarna kan er op basis van deze overeenkomst gedeclareerd worden. Indien een andere opleiding nog noodzakelijk is voor werkzaamheden, is een opleiding tot ervaringsdeskundigheid niet afdoende. Hiermee wordt onderscheid gemaakt tussen een beroepskracht met ervaringsdeskundigheid en een persoon met ervaringsdeskundigheid. Uiteraard moet de inzet van ervaringsdeskundigheid ook in lijn zijn met de verordeningen jeugdhulp en WMO en het inkoopbeleid van de gemeente.
- Alvorens ervaringsdeskundigheid wordt ingezet in een organisatie, dient hiervoor draagvlak in die organisatie en bij de opdrachtgever te zijn. Dit houdt mede in dat de opdrachtgever ook toegerust moet zijn op het werken met ervaringsdeskundigheid. Bijvoorbeeld door processen zo in te richten dat ervaringsdeskundigheid ook op een juiste manier kan worden ingezet. Hoe, dat wordt nog uitgewerkt.
- Er is een lijn uitgezet naar de Twentse Koers voor de mogelijke opzet van een regionale pool van ervaringsdeskundigen. Deze komen dan uitdrukkelijk niet in dienst van de gemeente. Scope en inhoud moeten nog nader worden uitgewerkt. Meerdere gemeenten hebben aangegeven hier interesse in te hebben en meerwaarde in te zien.
- We zijn bereid tot samenwerking met andere partijen op dit punt, het zal ook geen full time klus of baan zijn.
- De voorkeur heeft het om de persoon niet in dienst te nemen bij de gemeente, zeker niet vast, maar projectmatig om flexibel om te kunnen gaan met de onderwerpen, niet te institutionaliseren.
- We attenderen onze organisaties dat ervaringsdeskundigen kunnen worden ingezet, waarbij wij al zien dat moderne organisaties ook hun verantwoordelijkheid al nemen door ervaringsdeskundigen te betrekken.
- De inwoner bepaalt uiteindelijk of er behoefte is aan de inzet van een ervaringsdeskundige bij individueel contact. Als de inwoner een vraag heeft kan het belangrijk of van meerwaarde zijn als deze kan worden beantwoord door een ervaringsdeskundige. De ervaringsdeskundige dient wel over de juiste competenties te beschikken.
- Ervaringsdeskundigen mogen gevraagd en ongevraagd advies geven.

- De inbreng van ervaringsdeskundigheid wordt gemeld in het stuk dat ter besluitvorming wordt aangeboden.
- Er is mogelijk een link met participatiebeleid. Dit beleid is echter nog in ontwikkeling.

Denkrichting gemeente facilitering

De gemeente faciliteert trainingen en deskundigheidsbevordering. Op termijn kan dit leiden tot een pool van ervaringsdeskundigen. Lokaal, maar wellicht ook regionaal. De Twentse Koers kan hier mogelijk een rol in spelen. Eerste contacten hierover zijn gelegd. Het voorliggend veld heeft ook een rol en een taak, die al door diverse organisaties (in elk geval Avedan en Evenmens) wordt opgepakt. Er zijn al enkele initiatieven opgezet waarbij ervaringsdeskundigheid ingebed wordt in de dienstverlening. Denk aan intake van inwoners, inlopen GGZ ed. Als gemeente kunnen we dit meer faciliteren.

Beleidsterreinen voor inzet

Ervaringsdeskundigheid kan breed worden ingezet. Echter, voor elke functie en ook elk thema zijn weer andere competenties en vaardigheden van belang. In deze visie pogen we niet om op de diverse beleidsterreinen weer te geven welke competenties nodig zijn. Of ervaringsdeskundigheid een nut heeft en daadwerkelijk ingezet dient te worden op een beleidsthema en op welke wijze en in welke functie dit passend is, dient nog nader uitgewerkt te worden. Hierbij wordt de kanttekening gegeven dat inwoners niet denken vanuit beleidsterreinen maar meer baat hebben bij een benadering vanuit hun eigen leefgebieden (meedoen, zingeving, mentaal welbevinden e.d.). De beleving van de inwoners is lastig te integreren in beleidsterreinen. Het is een uitdaging om beleidsterreinen en leefgebieden van inwoners aan elkaar te koppelen. Uiteraard gaan we in deze fase geen sociaal beleidsterrein bij voorbaat uitsluiten.

Op enkele terreinen zijn al professionals met ervaringskennis of ervaringsdeskundigheid actief. Maar ook op andere beleidsterreinen kan ervaring van nut zijn.

Onderstaand een, waarschijnlijk niet uitputtende, opsomming van terreinen waarbij ervaringen momenteel in worden gezet. Niet voor alle functies staat in contractuele eisen vastgesteld dat inzet van ervaringskennis/ ervaringsdeskundigheid ook moet. En in veel gevallen is de gemeente niet betrokken bij de inzet van ervaringsdeskundigheid

Schuldhulpverlening en armoede

Mensen die zelf met armoede/schuldenproblematiek te maken hebben of hebben gehad begrijpen de schaamte, stress en complexiteit van het systeem. Zij kunnen anderen motiveren, praktische tips geven en signalen doorgeven aan beleidsmakers. Een ervaringsdeskundige op dit gebied gaat dan mee op huisbezoek, in het kader van vroegsignalering.

Laaggeletterdheid en basisvaardigheden

Momenteel is er inzet van ervaringen binnen het verbeteren van basisvaardigheden.

Scheidingen

Vooral bij complexe scheidingen of scheidingen met kinderen is ervaringskennis waardevol. Ervaringsdeskundigen kunnen ouders ondersteunen en beleidsmakers adviseren over knelpunten in het systeem.

Middelengebruik

Momenteel worden ervaringen ingezet. Bijvoorbeeld voor de omgeving maar ook voor een maatje of voorlichting aan kinderen en ouders.

Jeugd

Op het gebied van jeugd kunnen tevens beroepskrachten met ervaringskennis of ervaringsdeskundigheid worden ingezet. Tevens staat er momenteel een mogelijkheid open om ook ervaringsdeskundigheid in te kunnen zetten indien hier een opleiding aan ten grondslag ligt.

Diverse herstelcentra

Momenteel zijn er diverse herstelcentra die opgezet met behulp van ervaringsdeskundigen of waar personen met ervaringskennis werkzaam zijn. Denk aan Ixta Noa of het realcovery inloophuis.

Andere mogelijke beleidsterreinen waar de inzet van ervaringsdeskundigheid denkbaar is, zijn:

- Opvoedondersteuning
- Participatie en werk
- Wmo en mantelzorg
- Psychische kwetsbaarheid
- andere vrij toegankelijke voorzieningen en toegankelijkheid

Motie ervaringsdeskundigheid richting armoede en schulden.

De gemeenteraad heeft een motie aangenomen over de inzet van ervaringsdeskundigen rond armoede en schulden.

De gemeente is voornemens deze motie uit te voeren en via inhuur via Sterk uit Armoede een ervaringsdeskundige aan te trekken. Zijn of haar inzet wordt na twee jaar zoals de motie zegt geëvalueerd.

Deze ervaringsdeskundige wordt bijvoorbeeld gevraagd:

1. Actieve rol te nemen in preventie en de taken rond vroegsignalering, uitvoering spreekuren.
2. Kijken naar de bestaande structuren in samenspraak met de actieve organisaties, ook vanuit inwonerperspectief.
3. Bruggenbouwer tussen de gemeente en de organisaties actief rond armoede en schulden.
4. Advies en feedback over de huidige werkwijze en aanpak rond armoede en het meldpunt Geldzorgen. Gevraagd en ongevraagd!
5. Op basis van deze feedback; bijdragen aan een plan ter uitvoering van de eigen adviezen.

Voor een nadere toelichting op de ervaringsdeskundigheid op dit terrein in combinatie met de motie verwijzen wij naar het (aparte) Uitvoeringsplan Meldpunt Geldzorgen per 2026, d.d. september 2025.

Bijlage 1; motie inzet ervaringsdeskundigen en ervaringskennis

De raad van de gemeente Twenterand in vergadering bijeen op dinsdag 16 juli 2024

Constaterende dat:

- Er in Twenterand inwoners zijn die door de gestegen kosten voor levensonderhoud (steeds vaker en verder) in de financiële problemen komen.
- Er in Twenterand een deel van de inwoners die daar recht op hebben, geen gebruik maken van de (armoede)regelingen en voorzieningen die er zijn. Dit geldt voor zowel de lokale- als de landelijke regelingen.

- Velen van hen op zich wel op de hoogte zijn van het bestaan van deze regelingen en voorzieningen, maar vanwege gevoelens van schaamte, trots en wantrouwen/angst hebben besloten hiervan geen gebruik te maken.
- Er organisaties zijn die mensen met een minimum inkomen ondersteunen, maar niet alle mensen bereiken die er recht op hebben en dat een aangepaste campagne vanuit de gemeente alleen niet genoeg is om iedereen te bereiken.
- De gemeente Twenterand met het Meldpunt Geldzorgen er naar streeft om zoveel mogelijk mensen te bereiken voor wie dat nodig hebben, maar dat dit nog niet het geval is.
- Er veel ervaringskennis is in Twenterand, maar hier nog geen voldoende gebruik van wordt gemaakt in Twenterand en in de regio Twente.
- Er in 2022 een traject gestart is om samen met de organisatie Sterk uit Armoede om te komen tot het vormen van een pool van medewerkers (ervaringsdeskundigen) die ingezet kunnen worden in Twente in het kader van de Twentse Koers, maar dit heeft tot op heden nog niet concreet vorm gekregen.
- In het boek van T. Slongers (directeur Wiarda Beckman Stichting: ‘armoede uitgelegd aan mensen met geld’) duidelijk wordt dat inzet van ervaringskennis onmisbaar is in de aanpak van armoedebeleid.

Overwegende dat:

- Aanvullende betaalde inzet van ervaringsdeskundigen en ervaringskennis kan bereiken dat de toegang tot gemeentelijke (minima)voorzieningen wel degelijk substantieel verbetert.
- Er in onze gemeente niet kunnen toestaan en verantwoorden dat inwoners van Twenterand verstoken blijven van hulp.
- Het aan hen niet is uit te leggen dat we niet of nauwelijks gebruik maken van ervaringsdeskundigen die de kansen op het oplossen van de problemen bij de aanpak van het armoedebeleid vergroten met behulp van hun ervaring en het opdoen van nieuwe instrumenten.

Verzoekt het college:

- Met Sterk uit Armoede in overleg te gaan over de manier waarop ervaringskennis en ervaringsdeskundigen ingezet kunnen worden in de gemeente Twenterand.
- De uitkomsten te delen met de gemeenteraad en direct te vertalen naar concreet nieuw beleid en naar inzet van ervaringsdeskundigen en ervaringskennis binnen de gemeente Twenterand.
- De inzet van ervaringskennis en ervaringsdeskundigen uit te voeren voor de periode van twee jaar met een evaluatie en aanbevelingen voor een structurele inzet van ervaringsdeskundigen.
- Hier een bedrag van € 50.000 per jaar voor beschikbaar te stellen gedekt uit de reserve coalitieakkoord.

En gaat over tot de orde van de dag.

Partij van de Arbeid-GroenLinks – Stephan Reusken

SGP – Jan Jonker

GBT – Marcus Elzinga

Bronnen

Dermaux, S., Van Dijk, M., & Van Regenmortel, T. (2024). *Ervaringskennis in beleid: Over de waarde en positionering van ervaringskennis in beleidsprocessen*. Movisie.

Sonneveld, J. (2022). Benutten van ervaringskennis in het jongerenwerk: *Literatuurverkenning*. Hogeschool van Amsterdam. https://www.hva.nl

De Gruijter, M., Van Rooijen, M., & Van der Zalm, Y. (2019). *Toolkit Ervaringsdeskundigheid 2.0*. Movisie. https://www.movisie.nl/publicatie/toolkit-ervaringsdeskundigheid-20

Timmer, J. (2009/2022). Beroepscompetentieprofiel Ervaringsdeskundigheid. Landelijk Kenniscentrum Phrenos. https://www.phrenos.net